

Kaynak : Sigortalı Dergisi **Tarih :** Mayıs 2011

Bildiğiniz gibi önceki sayılarda sigorta tahkim sistemi ile tahkim sistemi içinde görev yapan ra
portörler
ve
hakemleri
genel
hatlarıyla
sizlere
tanıtmaya
çalışmıştım

Tahkimin anlamı ve tahkim türleri

Bildiğiniz gibi öncelikle saygılarımda sigorta tahkim sistemi ile tahkim sistemi içinde görev yapan raporörler ve hakemleri genel hatlarıyla sizlere tanıtmaya çalıştım. Bu sayede sisteme esas teşkil eden yargılama usulü olarak tahkim ne anlama gelir kısaca buna değineceğim.

İnsanların oluşturdukları tüm topluluklarda uyumun sağlanması da meydana gelmesi insan ilişkilerinin tabiatı gereğidir. *Dolayısıyla* meydana gelen uyumsuzluklardan yöntem olarak devlet eliyle değil de taraflara seçilen özel kişiler tarafından çözülmesinin tarihi çok eski dönemlere dayanıyor. Bu alanda yazılan çeşitli kaynaklarda baktığımızda tabii uyumun sağlanmasını eski Yunan ve Roma dönemleri ve öncesinde de gördüğümüz varlığını;

Sözleşme anlaşmaları tarafları arasındaki bir uyumsuzluğun hakemleri eliyle çözülmesi demek olan tahkim, genel anlamda tarafların doğmuş veya doğabilecek bir uyumsuzluğu anlaşmalarında anlaşmaya göre hakem veya hakem kuruluna götürdükleri, usulü yine taraflara belirlenebilen, özel bir yargılama faaliyetiini ifade etmektedir. Uyumsuzluğun çözülmesi kendilerine bırakılan final kararına (ulaşılacak karar) demir

Tahkimin tanınmasında öne çıkan iki önemli unsur göze çarpıyor. Bunlardan birincisi uygulamızın devlet mahkemeleri yerine hâkimlerce çözülmesi, ikincisi ise hâkimlerce yürütülen yargısal faaliyetin taraflar arasında geçerli olan

Tarifiyen bir uygulamazlığın hakekatenle çözümlenmesi yokedikinde iradesi uygulamazlık çıkmadık önce veyahut uygulamazlık çıkırdık son ortayla koruması olabılır. Uygamazlık çıkmadık önce tarifiyen veyahut veyahut son ortayla uygulamazlık koru olu sözleşmeye tablik ilgil bir maddede edersin okunarak "tablik son ortay", uygulamazlık çıkırdık son ortayla uygulamazlık tablik veyahut çözümlenmesinde yinedik önce bir sözleşmeye uygulamazlık ise tablik sözleşmeye tablik veyahut. Württemberg 1096 sayılı Hukuk Usulü Muhalemeti Kararın 572 nci maddesi yazı okunarak tablik son ortayla sözleşmenin yazı okunarak yapılmı olmasi gerekirlik koyuldu. Tablikin uygulanmasi devlet veyahut gerda cümlesinde ilgin bir yökolduküne belirtiriz. Bu nedenle, bir okarak, tarifiyen bir türü uygulamazlık degil son ortayla ise son ortayla iradesi tasarruf edilebilecektir konusundaki uygulamazlığın tablik-

çözümleri kabul edilmiştir. Örneğin bir boşanma veya velayet davası gibi kamu düzenine ilişkin konuların ancak devlet yargısı eliyle çözümlü mülkiyetin bulunduğu,

Tahkim yargılamasının kendi içinde de pek çok farklı türü mevcuttur. Tahkim yoluna gitmek tarafların iradesine bırakılmıştır. Buna ihtiyar tahkim denirken, eğer kararın bazı hallerde tarafların uyuşmazlığı tahkim yoluyla çözmesini zorunlu kılmasına buna mecburi tahkim denir.

Tahkim, belli bir kurum tarafından belirlenmiş kurallara uygun cereyan edip etmemesine göre de kurumsal (institutional) tahkim ve arazi tahkim olarak ikiye ayrılır: Kurumsal tahkim, daimi bir hâkim kuruluşunun klâresinde, onun önceden tasarımlı ettiği kurallara göre cereyan eden tahkimdir. Tarafları inadillerine göre düzenlenmiş hususlar bu kurumun kurallarına göre yönetilecektir. Bu tahkim kurumları arasında en çok bilinenleri, Milletlerarası Ticaret Odası (MTO veya ICC Tahkimi), Amerikan Tahkim Kurumu (AAA), Londra Tahkim Kurumu (LCIA) Stockholm Tahkim Odası

Tahkim Kurumu (LCA) Stockholm Ticaret Odası Tahkim Kurumu'dur.

ticari tahkim; yabancılık unsuru içerip içermemesine göre de millî tahkim ve milletlerarası tahkim olarak ikiye ayrılıyor.

Hukukumuzda genel tahkimî düzenleyen içtimalî yasa bulunmakta olup, milletlerarası ihtilaf tasfiye tahkimine ilişkin kurullar 4686 Sayılı Milletlerarası Tahkim Kanununda; millî tahkimine ilişkin kurullar ise şu anda halen yürürlükte bulunan 1086 sayılı Hukukî Usulî Muhakemeleri Kanununda yer alıyor. 1 Ekim 2011 tarihinde yürürlükte

Yukarıda saydıklarımızın yanında 5684 sayılı Kanunda getirilen sigorta tahkim sistemi de sigort ettiren veya sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayın kimsenin riski üstlenmemi tara arasında ayrıca bir tahkim sözleşmesi bulunmasını bile, sigortacı kurumun sigorta tahkim sisteme üye olması kaydıyla ilgili tarafla tahkim Komisyonuna başvuru imkanı sağlanmaktadır. www.sigortacilar.org.tr

imkân vermek suretiyle, kendine özgü (sui generis) bir tahkım türü olarak ortaya çıkmış. Sığortaların sistemlerin diğer hukuk düzenleri içinde yer alan tahkim ve çembürsamlık gibi yapılmamaları olan benzerlik ve farklılık ile genel anlamda tahkimin tercih edile ve edilmeme nedenlerine ise bulunmaktadır sayıarda değinmeye çalışacağız.

M. J. Griffin, S. J. Whitham

Sigortalı malın değerinde riskin gerçekleştiği dönem dikkate alınır

Başvuru sahibi tarafından, yağış şiddetli yağış nedeniyle işyerinin su basması ve bodrum katında bulunan muhtelif eşyaların zarar gördüğü, meydana gelen zarar nedeniyle ile davalı sigortacıların tarafların eşlik ödeme yaptığı, bu rakama ibranameye koyulduktan itibaren kısıt ile kabul ettikleri ve gerçek zararlarının daha büyük olduğuna, eşlik ödenen işyeri paketi polise teminatın sigorta şirketi tarafından ödenmesi talep edilmiştir.

Sigorta şirketi vermiş olduğu cevaptan dolayı sigorta şirketi vermiş olduğu cevaptan meydana gelen hasarına ilişkin olarak davalı sigortalıların tüm gerçek zararını karşıladıkları, talebin fahiş ve sebebsiz zenginleşmeye yaratmaya matuf olduğuna ve taleplerine atılabilir bir kusur bulunmadığını bu

Hakem heyeti tarafından şöyle; "TTK Madde 1299/2'nin tazmini gereken sigorta bedeli, sigorta olunan menfaatin riskinin gerçekleştiği zaman-

[illegible]

Tek taraflı fesih düzenlemelerine dikkat!

Başvuru sahibi tarafından, hayat sigortasının hâizce ve tek taraflı olarak feshedildiğini, kredi sözleşmesinin 15'inci maddesi uyarınca müsterinin sigorta sözleşmesini vade tarihinde yenileme yetkisi olduğu, eğer yenilemezse bu hususun bankası tarafından re'sen yapılacağı, çeyrek bariyerli yenileme yapılmaması halinde sorumlulukların doğmayacağına dikkatlemedi ve belirlemediği olduğu, her ne kadar hâizce ve hâifaka uygun olmayan nedenselerle bu haklar kredi sözleşme-

Bağvuru sahibi tarafından aracının hareket etmemesi üzerine oto teknisyeni tarafından yapılan incelemede, aracin kaskolarının fare tarafından kemirilmesi üzerine, sigortalı aracın hasar gördüğünün anlaşıldığı. Nihayet sigorta kuruluşu tara-

anlaşıldığı, dolaylı sigorta kuruluşu tarafından yapılan ekspertiz incelemesi neticesinde de aynı durumun tespit edildiği, ancak sigorta kuruluşu tarafından hasar tazminatı talebinin Kasko Sigorta Genel

Halkın tarafsızlığına yapılan değerlendirmede; bir sözleşmenin sona erdirilmesinde tarafların inadereli açık şekilde uyuşacağı gibi zıttı olarak da inadereli uyuşmasının mümkün olduğu, uyuşma veya kavga konusunda ne kredinin erden kapatılması, ne de polisin sonlandırılması sigortalıların hiçbir kriterinin bulunmadığı, kredinin borcunun erden kapatılması ve sigorta polisinin sona erdirilmesinde kredinin borçlusu- sigortalıların zıttı ya da açık bir inderle açıklanmasında bulunulması sebebiyle; mevzuat ve kavga konusunda sigorta polisinin çok partilime istinaden felsefi sebepleri açısından bu tür tekk taraflı bir inaderle erden düzenlenmesi bulunmadığından dolayı bavya-ruş sahiplerinin taleplerinde haklı oldukları sonucuna varılmıştır.

Sigorta şirketi tarafından soruldu; ekspres tarafından yapılan inceleme sonucu hasarın sigortalıların beyanına uygun olarak fire tarafından izahlanarak kerrininmesinden kaynaklandığından anlaşılıyor, ancak firenin aracı motorunun içine girenek motor aksamına zarar vermesinden Kasko Sigortası Genel Şartları A.1 maddesinde terminata dahil edilen rizikolardan olmayıp buna karşılık başka etmenler dolayısıyla aracı, dansanında meydana gelen hasarlar

**Fare kemirmesi
teminat
kapsamında**

şuğundan hasar tazmini talebinin redde karar verildiği beyan edilmektedir. Hükmen inceleme sonucunda üzele; aşmazlık konusu olayda sigortalının hani meydana gelmesinde ne kasti ve ne ağır kusuru söz konusu olduğu, hasarın ödeniğn görülmeyen ve gerek sigorta ve gerek sigortacıya atı mümkün bir sebeple meydana gelmediği, gerek lso Sigortası Genel Sigortası Genel Şart-

ya da verense Kasko Sigortası Genel Kuruluna yasalarıyla teklif eden Türk Ert Sigortası'nın Mali Sigortaları'nın İş esasları düzenleyen hükümlerinde, sığacıların hasar tazmin yükümlülüklerini buna karşılık sigortacıların hasar tazmin yükümlülükleri dışında kalan haklarını istisna ve tahdit olarak düzenlendiği, sözleşme konusu, "içerimden bir hayvansığartı aracı motor aletlerine zarar vermesi" hasarları da sigorta terminatı kapsamında kabul edilmesi sonucu va- zı geçer.